ARHITECTURA SISTEMELOR DE CALCUL - CURS 0x07

DE LA COD SURSĂ LA EXECUȚIE

Cristian Rusu

DATA TRECUTĂ

arhitectura de bază a calculatoarelor

Instruction Set Architecture (ISA)

CUPRINS

- scurt review arhitectura de bază a calculatoarelor
- de la cod sursă la cod maşină
 - software cracking
 - executarea datelor

ARHITECTURA DE BAZĂ

Periferice Intrare

Periferice leşire

BUS

Unitatea Centrală de Procesare (CPU)

Unitatea de Control

Unitatea Artimetică/Logică

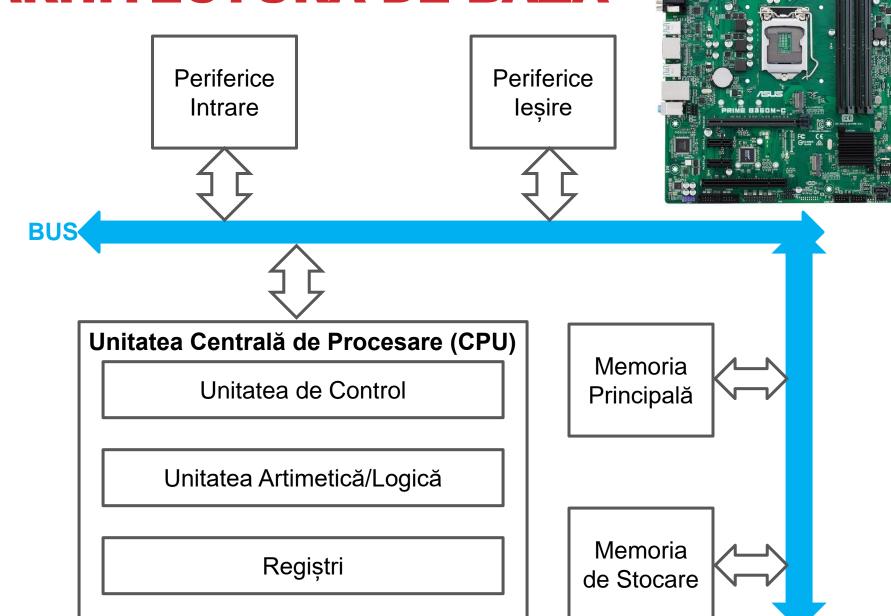
Regiștri

Memoria Principală

Memoria de Stocare

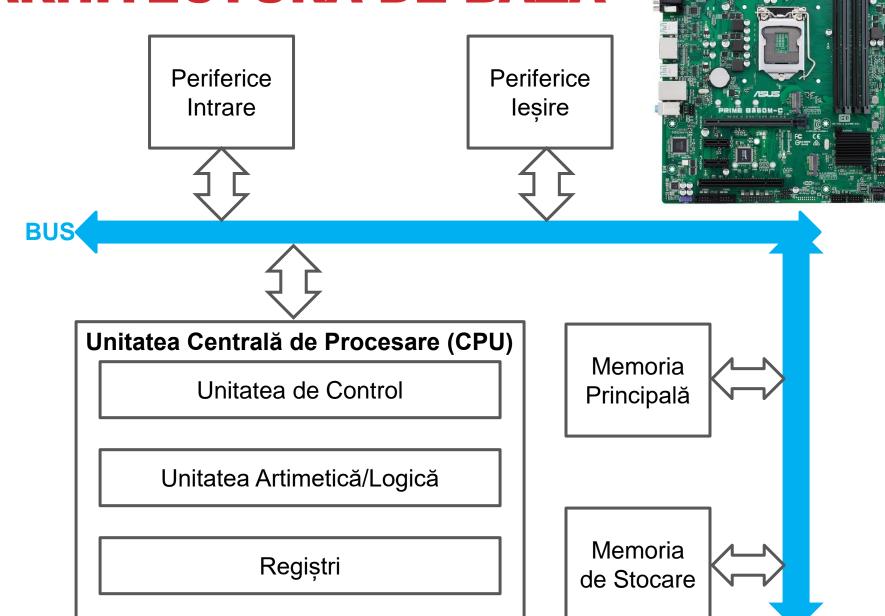

ARHITECTURA DE BAZĂ

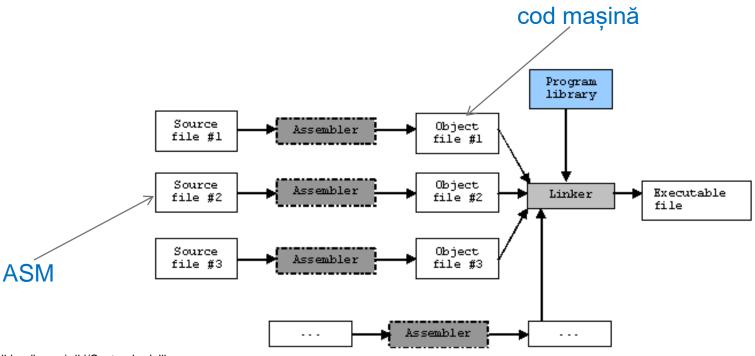
comunicarea cu perifericele se face de obicei prin buffer-e în memorie

ARHITECTURA DE BAZĂ

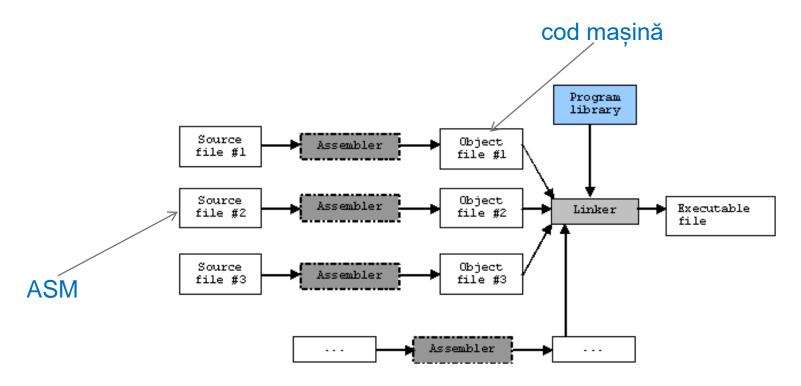
un astfel de sistem poate executa doar cod mașină

- cod maşină (machine code)
 - instrucțiuni binare executate direct de CPU
 - CPU poate executa doar cod maşină (orice altceva e tradus în CM)
 - cum obţine cod maşină?
 - din cod sursă
 - codul sursă este generic
 - codul mașină e specific pentru Assembler, CPU, OS

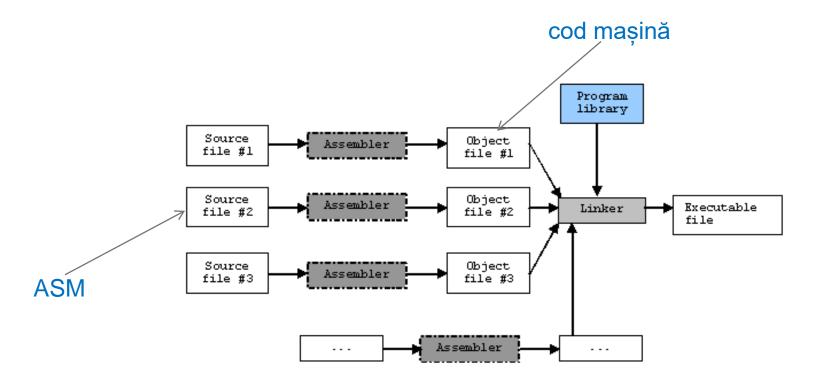

https://en.wikipedia.org/wiki/C_standard_library

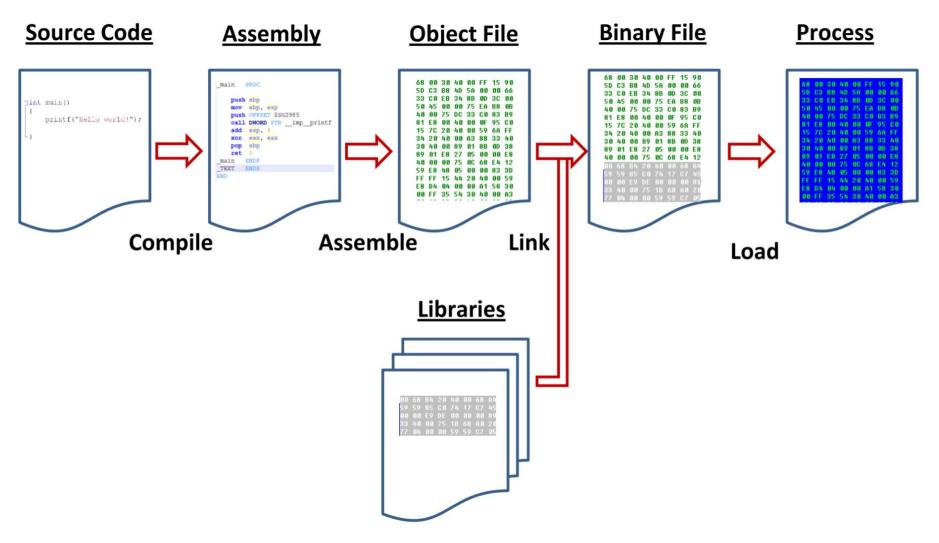
- cod maşină (machine code)
 - la laborator, primul vostru program ASM a fost:
 - as --32 program_exit.asm -o program_exit.o
 - Id -m elf_i386 program_exit.o -o program_exit
 - ./program_exit

- cod maşină (machine code)
 - la laborator, pentru programele ASM unde ați folosit scanf/printf:
 - as --32 matrix.asm -o matrix.o
 - gcc –m32 matrix.o -o matrix
 - ./matrix

în general (nu doar pentru Assembly)

cod sursă: main.c

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    printf("hello\n");
    return 42;
}
```

gcc -S -o main.asm main.c

cod sursă, assembly main.s

```
.LC0:
    .string "hello"
    .text
    .globl main
    .type main, @function
main:
.LFB0:
    .cfi_startproc
    endbr64
    pushq %rbp
    .cfi_def_cfa_offset 16
    .cfi offset 6, -16
    movq %rsp, %rbp
    .cfi def cfa register 6
    leaq .LC0(%rip), %rdi
    call puts@PLT
    movl $42, %eax
    popq %rbp
    .cfi def cfa 7, 8
    ret
    .cfi_endproc
```

gcc -o main main.c

cod maşină, main (hexdump)

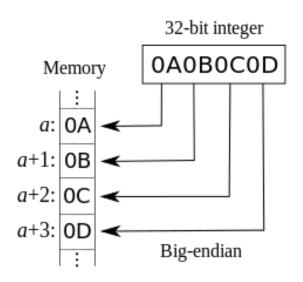
objdump main

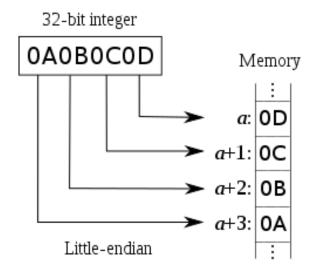
```
00000000000001149 <main>:
   1149:
               f3 Of le fa
                                       endbr64
   114d:
   114e:
               48 89 e5
                                              %rsp,%rbp
   1151:
                                              Oxeac(%rip),%rdi
                                                                      # 2004 < IO stdin used+0x4>
               e8 f3 fe ff ff
                                       callq 1050 <puts@plt>
   115d:
                                              $0x2a, %eax
   1162:
   1163:
   1164:
               66 2e Of 1f 84 00 00
                                              %cs:0x0(%rax,%rax,1)
   116b:
   116e:
```

.

objdump main

```
1149:
            f3 Of le fa
                                      endbr64
114d:
                                             %rbp
114e:
                                             %rsp,%rbp
1151:
                                             Oxeac(%rip),%rdi
                                                                      # 2004 < IO stdin used+0x4>
                                            1050 <puts@plt>
1158:
            e8 f3 fe ff ff
115d:
                                             $0x2a, %eax
1162:
                                             %rbp
1163:
1164:
            66 2e Of 1f 84 00 00
                                             %cs:0x0(%rax,%rax,1)
116b:
116e:
```


de asemenea, observați că instrucțiunile nu sunt codate cu aceeași lungime

- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei

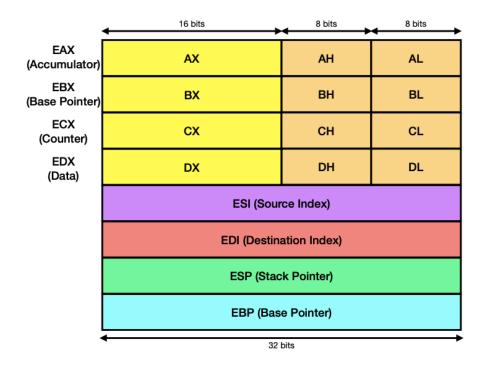
- **Instruction Set Arhitecture (ISA)**
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiștri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei

4 bits = 1 nibble

8 bits = 1 byte

16 bits = 1 word 32 bits = 1 dword

64 bits = 1 qword

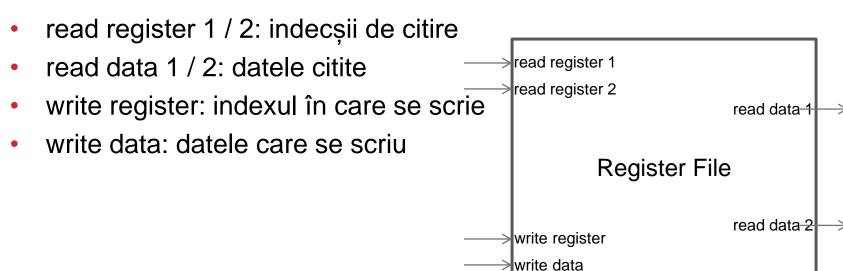
FLAGS

Instruction Pointer (IP): următoarea instrucțiune care trebuie executată

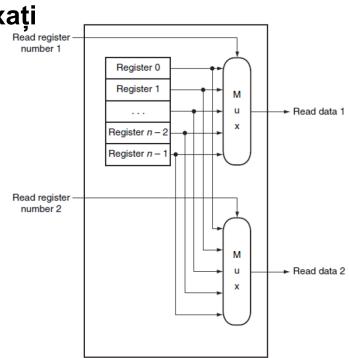
Stack Pointer (ESP): adresa stivei

YMM (pentru AVX) / **XMM** (pentru SSE): registrii pentru operații pe vectori

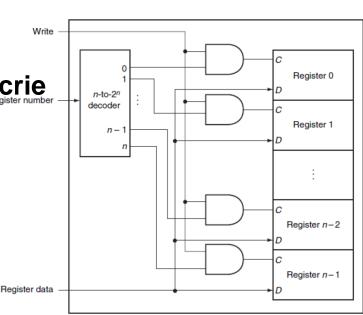
- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei
- în general, regiştrii sunt grupaţi şi indexaţi

- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei
- în general, regiştrii sunt grupaţi şi indexaţi
 - read register 1 / 2: indecşii de citire
 - read data 1 / 2: datele citite
 - write register: indexul în care se scrie
 - write data: datele care se scriu

- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei
- în general, regiştrii sunt grupaţi şi indexaţi
 - read register 1 / 2: indecşii de citire
 - read data 1 / 2: datele citite
 - write register: indexul în care se șcrie
 - write data: datele care se scriu

- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei
 - <opcode> <igode>de
 - add op1, op2 (op2 ← op2 + op1)
 - Categorii de instrucţiuni
 - transferul datelor: mov, cmov, movq, movs, movz, push, pop
 - aritmetică și logică: add, sub, mul, imul, div, idiv, sal, sar, shl, shr, and, or, not, xor, test, cmp
 - controlul programului: call, ret, j*

- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei

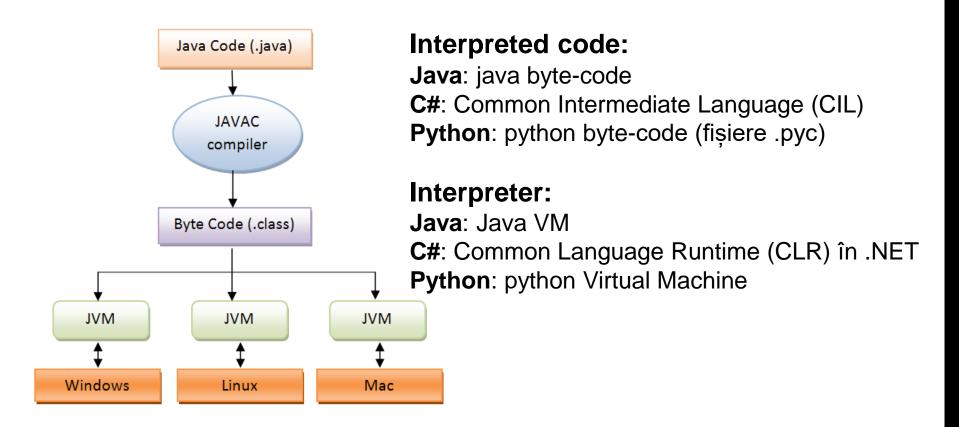
C declaration	Intel data type	GAS suffix	x86-64 Size (Bytes)
char	Byte	b	1
short	Word	w	2
int	Double word	1	4
unsigned	Double word	1	4
long int	Quad word	q	8
unsigned long	Quad word	q	8
char *	Quad word	q	8
float	Single precision	s	4
double	Double precision	d	8
long double	Extended precision	t	16

- Instruction Set Arhitecture (ISA)
 - structura sintactică și semantică a limbajului Assembly
 - regiştri
 - instrucțiuni
 - tipuri de date
 - metode de adresare a memoriei
 - adresare imediată:
 - imediat: mov \$172, %rdi
 - cu registru: mov %rcx, %rdi
 - cu memorie: mov 0x172, %rdi
 - adresare indirectă
 - indirect prin registru: mov (%rax), %rdi
 - indirect indexat: mov 172(%rax), %rdi
 - indirect bazat pe IP: mov 172(%rip), %rdi
 - cazul cel mai general: mov 172(%rdi, %rdx, 8), %rax
 - Base + Index*Scale + Displacement
 - îl aveţi explicat detaliat în suportul de laborator

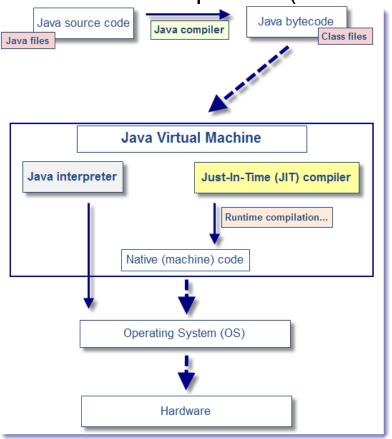
- câteva exemple în Assembly
 - mov
 - push
 - call
 - cmp
 - add
 - pop
 - lea

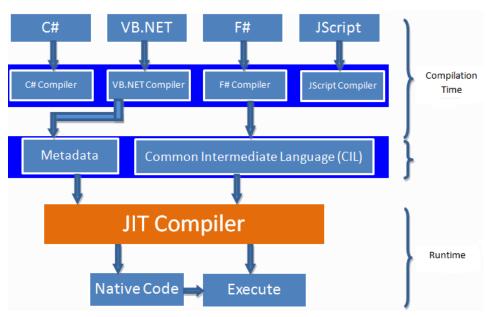
- test
- je
- xor
- jmp
- jne
- ret
- inc/sub

- excepție de la regulă
 - bytecode (cod interpretat): instrucţiunile sunt executate de un interpretor care apoi le trimite la CPU

- excepție de la regulă
 - bytecode (cod interpretat): instrucţiunile sunt executate de un interpretor care apoi le trimite la CPU
 - totul e lent pentru că mai este un pas de procesare
 - JIT compilation (Just-In-Time compilation) ajută

următorul program simplu verifică o cheie de licență

```
#include <string.h>
#include <stdio.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
        if(argc==2) {
                printf("Checking License: %s\n", argv[1]);
                if(strcmp(argv[1], "AAAA-Z10N-42-OK")==0) {
                        printf("Access Granted!\n");
                } else {
                        printf("WRONG!\n");
                }
        } else {
                printf("Usage: <key>\n");
        }
        return 0;
}
```

gdb checklicense

verifică dacă ceva este egal cu 2

call la strcmp apoi jne

din nou call la puts avem asta în cod?

```
(gdb) set disassembly-flavor intel
(gdb) disassemble main
Dump of assembler code for function main:
   0x0000000000000740 <+0>:
                                 push
                                         rbp
   0x000000000000741 <+1>:
                                         rbp, rsp
                                 mov
   0x0000000000000744 <+4>:
                                         rsp,0x10
                                  sub
   0x0000000000000748 <+8>:
                                         DWORD PTR [rbp-0x4],edi
                                 mov
   0x000000000000074b <+11>:
                                         QWORD PTR [rbp-0x10],rsi
                                 mov
                                         DWORD PTR [rbp-0x4],0x2
   0x000000000000074f <+15>:
                                  cmp
                                         0x7ae <main+110>
   0x0000000000000753 <+19>:
                                7jne
                                         rax, QWORD PTR [rbp-0x10]
   0x0000000000000755 <+21>:
                                 mov
   0x000000000000<del>00759</del> <+25>:
                                         rax,0x8
                                  add
                                         rax, QWORD PTR [rax]
   0x0000000000000075d <+29>:
                                 mov
   0x0000000000000760 <+32>:
                                         rsi, rax
                                 mov
                                         rdi,[rip+0xea]
                                                                # 0x854
   0x0000000000000763 <+35>:
                                  lea
                                         eax,0x0
   0x000000000000076a <+42>:
                                 mov
   0x000000000000076f <+47>:
                                 call
                                         0x5e0 <printf@plt>
   0x0000000000000774 <+52>:
                                         rax, OWORD PTR [rbp-0x10]
                                 mov
   0x0000000000000778 <+56>:
                                 add
                                         rax,0x8
   0x000000000000077c <+60>:
                                         rax, QWORD PTR [rax]
                                 mov
   0x000000000000077f <+63>:
                                         rsi,[rip+0xec]
                                                                # 0x872
                                  lea
   0x0000000000000786 <+70>:
                                         rdi, rax
                                 mov
                                         0x5f0 <strcmp@plt>
   0x00000000000000780
                                >call
   0x000000000000078e <+78>:
                                  test
                                         eax, eax
                                         0x7a0 <main+96>
   0x0000000000000790 <+80>:
                                  jne
   0x00000000000000792 <+82>:
                                         rdi,[rip+0xe2]
                                                                # 0x87b
                                  lea
   0x0000000000000799 <+89>:
                                 call
                                         0x5d0 <puts@plt>
   0x000000000000079e <+94>:
                                  jmp
                                         0x7ba < main + 122 >
   0x00000000000007a0 <+96>:
                                  lea
                                         rdi,[rip+0xe4]
                                                                # 0x88b
   0x00000000000007a7 <+103>:
                                 call
                                         0x5d0 <puts@plt>
                                         0x7ba <main+122>
   0x00000000000007ac <+108>:
                                 jmp
   0x000000000000007ae <+110>:
                                         rdi,[rip+0xe4]
                                                                # 0x899
                                  lea
   0x00000000000007b5 <+117>:
                                  call
                                         0x5d0 <puts@plt>
   0x00000000000007ba <+122>:
                                         eax,0x0
                                 mov
   0x00000000000007bf <+127>:
                                  leave
   0x00000000000007c0 <+128>:
                                  ret
End of assembler dump.
(ddb)
```

gdb checklicense

```
#include <string.h>
#include <stdio.h>
int main(int argc, char *argv[]) {
        if(argc==2) {-
                printf("Checking License: %s\n", argv[1]); -
                if(strcmp(argv[1], "AAAA-Z10N-42-OK")==0) {
                        printf("Access Granted!\n");
                } else {
                        printf("WRONG!\n"); 
        } else {
                printf("Usage: <key>\n"); ~
        return 0:
```

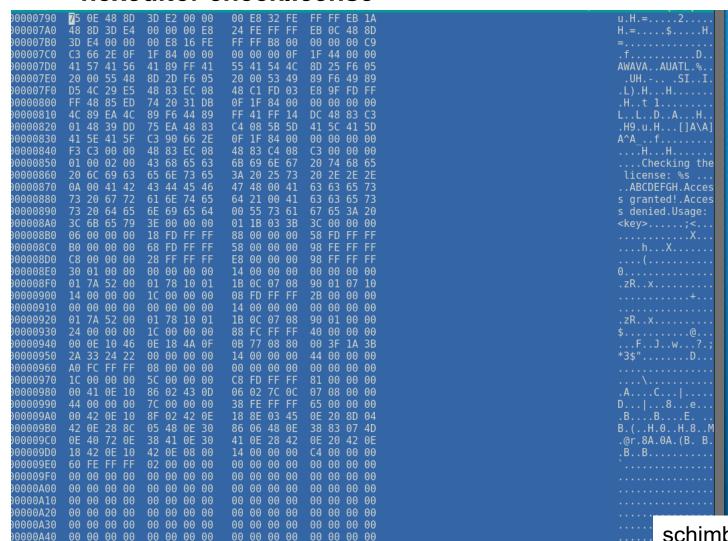
```
gdb) set disassembly-flavor intel
(gdb) disassemble main
Dump of assembler code for function main:
  0x0000000000000740 <+0>:
                                 push
                                         rbp
  0x000000000000741 <+1>:
                                 mov
                                         rbp, rsp
  0x0000000000000744 <+4>:
                                 sub
                                         rsp,0x10
  0x0000000000000748 <+8>:
                                         DWORD PTR [rbp-0x4],edi
                                 mov
   0x000000000000074b <+11>:
                                         QWORD PTR [rbp-0x10], rsi
                                 mov
                                         DWORD PTR [rbp-0x4],0x2
   0x00000000000074f <+15>:
                                 cmp
                                        0x7ae <main+110>
  0x0000000000000753 <+19>:
                                 ine
                                         rax, QWORD PTR [rbp-0x10]
   <del>9×0000000000</del>000755 <+21>:
                                 mov
   0x0000000000000759 <+25>:
                                 add
                                         rax,0x8
  0x000000000000075d <+29>:
                                         rax, QWORD PTR [rax]
                                 mov
  0x0000000000000760 <+32>:
                                 mov
                                         rsi, rax
  0x0000000000000000763 <+35>:
                                         rdi,[rip+0xea]
                                                                # 0x854
                                 lea
  0x000000000000076a <+42>;
                                         eax,0x0
                                 mov
   0x000000000000076f <+47>:
                                 call
                                         0x5e0 <printf@plt>
  0x0000000000000774 <+52>:
                                         rax, QWORD PTR [rbp-0x10]
                                 mov
  0x0000000000000778 <+56>:
                                 add
                                         rax,0x8
   0x000000000000077c <+60>:
                                         rax, QWORD PTR [rax]
                                 mov
                                         rsi,[rip+0xec]
   0x00000000000077f <+63>:
                                                                # 0x872
                                 lea
   0x00000000000000786 <+70>:
                                         rdi, rax
                                 mov
                                         0x5f0 <strcmp@plt>
  0x000000000000789 <+73>:
                                 call
  0x000000000000078e <+78>:
                                 test
                                         eax, eax
   <del>0</del>×0000000000000790 <+80×
                                         0x7a0 <main+96>
                                  jne
  0x000000000000000792 <+82>:
                                         rdi,[rip+0xe2]
                                  lea
                                                                # 0x87b
                                 call > 0x5d0 <puts@plt>
  0x00000000000<del>0799</del> <+89>:
  0x000000000000079e <+94>:
                                         0x7ba <main+122>
  0x00000000000007a0 <+96>:
                                 tea rdi,[rip+0xe4]
                                                                # 0x88b
                                         0x5d0 <puts@plt>
   0x00000000000007a7 <+103>:
                                 call
  0x000000000000000007ac <+108>:
                                         0x7ba <main+122>
                                 jmp
  0x00000000000007ae <+110>:
                                         rdi,[rip+0xe4]
                                                                # 0x899
                                  lea
                                 call > 0x5d0 <puts@plt>
  0x00000000000007b5 <+117>:
  0x00000000000007ba <+122>:
                                 mov
                                         eax,0x0
  0x00000000000007bf <+127>:
                                 leave
  0x00000000000007c0 <+128>:
                                 ret
End of assembler dump.
(gdb)
```

- informaţiile executabilului
 - file checklicense
- hex viewer
 - hexdump –C checklicense
- hex editor
 - hexeditor checklicense
- scoate toate string-urile din fişier
 - strings checklicense
- dump al obiectelor din fișier
 - objdump –x checklicense
- analiză binară avansată
 - radare2 (r2)
 - ghidra

objdump –d checklicense

```
0000000000000740 <main>:
 740:
        55
                                 push
                                        %rbp
 741:
        48 89 e5
                                 mov
                                        %rsp,%rbp
 744:
        48 83 ec 10
                                        $0x10,%rsp
                                 sub
 748:
        89 7d fc
                                        %edi,-0x4(%rbp)
                                 mov
 74b:
        48 89 75 f0
                                        %rsi,-0x10(%rbp)
                                 mov
        83 7d fc 02
 74f:
                                 cmpl
                                        $0x2,-0x4(%rbp)
 753:
        75 59
                                 jne
                                        7ae <main+0x6e>
        48 8b 45 f0
 755:
                                        -0x10(%rbp),%rax
                                 mov
 759:
        48 83 c0 08
                                 add
                                        $0x8,%rax
        48 8b 00
 75d:
                                        (%rax),%rax
                                 mov
 760:
        48 89 c6
                                        %rax,%rsi
                                 mov
 763:
        48 8d 3d ea 00 00 00
                                                                # 854 < IO stdin used+0x4>
                                        0xea(%rip),%rdi
                                 lea
 76a:
        b8 00 00 00 00
                                        $0x0,%eax
                                 mov
 76f:
        e8 6c fe ff ff
                                 callq
                                        5e0 <printf@plt>
        48 8b 45 f0
 774:
                                        -0x10(%rbp),%rax
                                 mov
 778:
        48 83 c0 08
                                 add
                                        $0x8,%rax
 77c:
        48 8b 00
                                        (%rax),%rax
                                 mov
 77f:
        48 8d 35 ec 00 00 00
                                                                # 872 < IO stdin used+0x22>
                                        0xec(%rip),%rsi
                                 lea
 786:
        48 89 c7
                                        %rax,%rdi
                                 mov
 789:
        e8 62 fe ff ff
                                 callq 5f0 <strcmp@plt>
        85 c0
                                 test
 78e:
                                        %eax, %eax
 790:
        75 0e
                                        7a0 <main+0x60>
                                 jne
 792:
        48 8d 3d e2 00 00 00
                                        0xe2(%rip),%rdi
                                                                # 87b < IO stdin used+0x2b>
                                 lea
 799:
        e8 32 fe ff ff
                                 callq 5d0 <puts@plt>
 79e:
        eb la
                                 jmp
                                        7ba <main+0x7a>
                                                                # 88b < IO stdin used+0x3b>
 7a0:
        48 8d 3d e4 00 00 00
                                        0xe4(%rip),%rdi
                                 lea
 7a7:
        e8 24 fe ff ff
                                 callq 5d0 <puts@plt>
 7ac:
        eb 0c
                                        7ba <main+0x7a>
                                 jmp
                                                                # 899 < IO stdin used+0x49>
 7ae:
        48 8d 3d e4 00 00 00
                                        0xe4(%rip),%rdi
                                 lea
 7b5:
        e8 16 fe ff ff
                                 callq 5d0 <puts@plt>
 7ba:
        b8 00 00 00 00
                                 mov
                                        $0x0,%eax
 7bf:
        c9
                                 leaveg
 7c0:
        c3
                                 reta
 7c1:
        66 2e 0f 1f 84 00 00
                                        %cs:0x0(%rax,%rax,1)
                                 nopw
 7c8:
        00 00 00
 7cb:
        0f 1f 44 00 00
                                        0x0(%rax,%rax,1)
                                 nopl
```

hexeditor checklicense

^X Exit and Save

^W Search

^U Undo

^L Redraw

^E Text

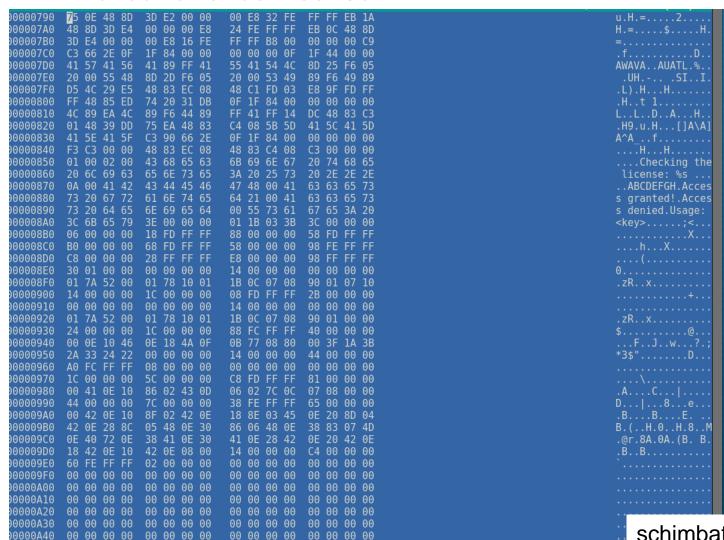
schimbăm JNE? care este noul OPCODE pentru noua instrucțiune?

^T goTo Offset

`G Help

^C Exit (No Save)

hexeditor checklicense

^X Exit and Save

^W Search

^U Undo

^L Redraw

schimbați voi și alte lucruri:

- parola
- textul afişat

^T goTo Offset

`G Help

^C Exit (No Save)

- · ce am făcut?
 - am modificat, permanent, fişierul binar
 - cum ne putem da seama că un fișier a fost modificat?
 Kali Linux Downloads

Download Kali Linux Images

We generate fresh Kali Linux image files every few months, which we make available for download. This page provides the links to download Kali Linux in its latest official release. For a release history, check our Kali Linux Releases page. Please note: You can find unofficial, untested weekly releases at http://cdimage.kali.org/kali-weekly/. Downloads are rate limited to 5 concurrent connections.

Image Name	Torrent	Version	Size	SHA256Sum
Kali Linux 64-Bit (Installer)	Torrent	2020.4	4.1G	50492d761e400c2b5e22c8f253dd6f75c27e4bc84e33c2eff272476a0588fb02
Kali Linux 64-Bit (Live)	Torrent	2020.4	3.3G	4d764a2ba67f41495c17247184d24b7f9ac9a7c57415bbbed663402aec78952b

fie următorul program foarte simplu (shellcode.c)

```
include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <unistd.h>
#include <string.h>
#include <errno.h>
nt main()
 int e;
 char *argv[] = { "/bin/ls", "-l", NULL };
 e = execve("/bin/ls", arqv, NULL);
 if (e == -1)
     fprintf(stderr, "Error: %s\n", strerror(errno));
 return 0;
```

acelaşi program în Assembly

```
text
          start
alobl
start:
         xor %eax, %eax
          push %eax
          push $0x68732f2f
                                root@kali:~# objdump -d shellcode
          push $0x6e69622f
                                shellcode:
                                              file format elf32-i386
          mov %esp, %ebx
          push %eax
                                Disassembly of section .text:
         push %ebx
         mov %esp, %ecx
                                08048054 < start>:
                                 8048054:
                                                                           %eax, %eax
          mov $0xb, %al
                                 8048056:
                                                                    push
                                                                           %eax
                                               68 2f 2f 73 68
          int $0x80
                                 8048057:
                                                                    push
                                                                           $0x68732f2f
                                               68 2f 62 69 6e
                                                                           $0x6e69622f
                                                                    push
                                                                           %esp, %ebx
                                 8048061:
                                 8048063:
                                               50
         movl $1, %eax
                                                                           %eax
                                 8048064:
                                                                    push
         movl $0, %ebx
                                 8048065:
                                                                           %esp, %ecx
                                                                     mov
                                                                           $0xb,%al
          int $0x80
                                 8048067:
                                                                    mov
                                 8048069:
                                 804806b:
                                                                           $0x1, %eax
                                 8048070:
                                                                           $0x0, %ebx
                                                                     mov
                                                                           $0x80
                                 8048075:
```

un program echivalent

ce se întamplă aici? afișați shellcode-ul pe ecran

un program echivalent

aceste programe nu mai pot rula pe sisteme de operare moderne

Data Execution Prevention (DEP) e activ

CE AM FĂCUT ASTĂZI

- Instruction Set Architecture (ISA)
- de la cod sursă la cod maşină
- un exemplu simplu de software cracking şi shellcode execution

DATA VIITOARE ...

- acoperim concepte mai complexe care aduc performanță sporită
 - pipelining
 - branch prediction
 - out of order execution
- sisteme multi-procesor
- performanţa calculatoarelor

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

- PH book
 - 1.3 Below Your Program
 - 1.4 Under the Covers
 - 2.15 Advanced Material: Compiling C and Interpreting Java